

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

WZC Wieltjesgracht (Ieper, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017C72

Datum: Maart 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen	7
2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.....	7
2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen	8
2.3.2.1 <i>Impactbepaling</i>	8
2.3.2.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	8
2.3.2.3 <i>Programma van maatregelen</i>	11
A. Afbakening.....	11
B. Onderzoeksvragen.....	11
C. Methode en Strategie.....	12
D. Eindcriteria.....	12
E. Uitzonderingsmodaliteiten	12
F. Uitvoeringstermijn excl. skeletonderzoek.....	12
G. Kostenraming excl. skeletonderzoek	13
H. Competenties	13
I. Risicofactoren	14
J. Vondsten	14
Deel 3: Bibliografie.....	15

FIGURENLIJST (2017C72)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt). Projectgebied (rood); uitbreiding WZC Wieltjesgracht (paars).....5

TABELLENLIJST (2017C72)

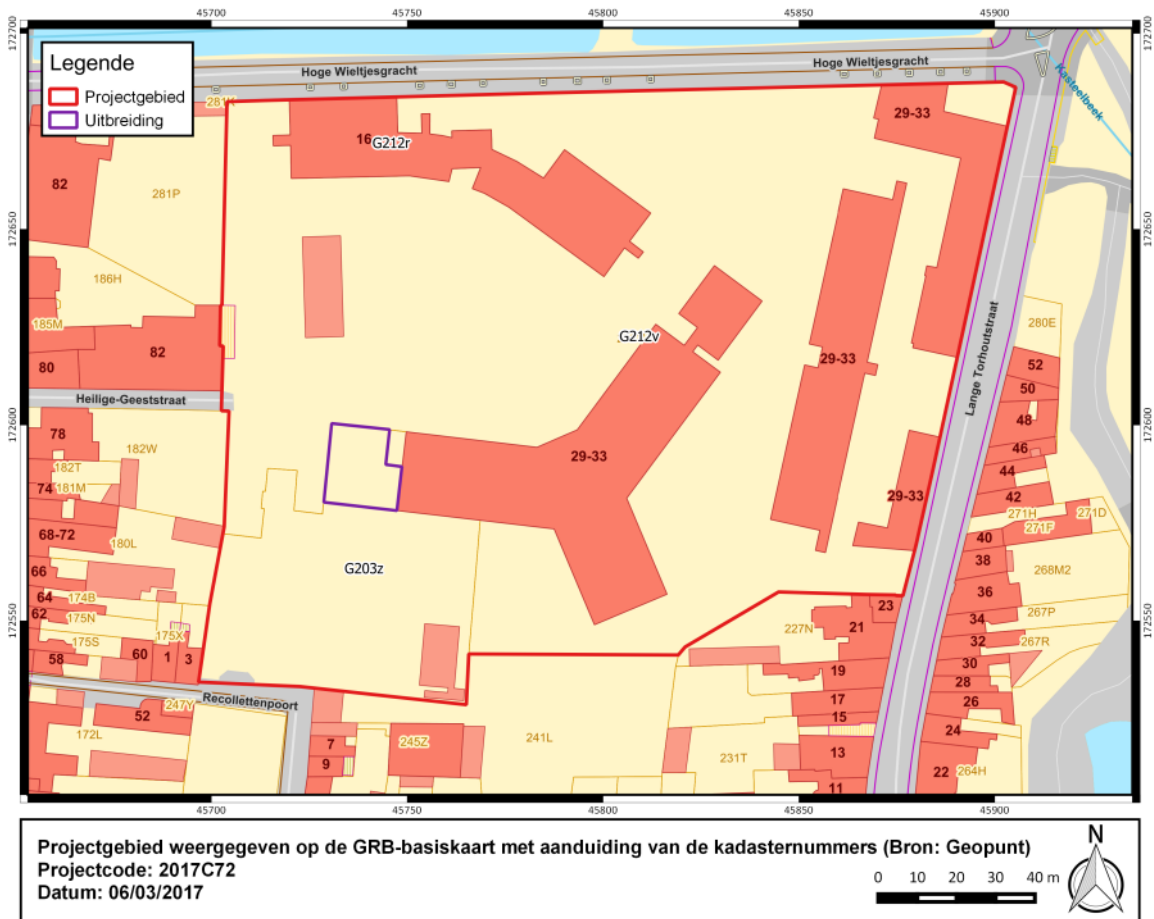
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Toon Breyne bvba René Colaertplein 19 8900 Ieper	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Ieper
	Deelgemeente	/
	Postcode	8900
	Adres	Hoge Wieltjesgracht
	Toponiem	WZC Wieltjesgracht
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 45653$ $Y_{\min} = 172505$ $X_{\max} = 45935$ $Y_{\max} = 172701$
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Figuur 1 Ieper, 1e afd., sectie G, nr. 203z, 212r, 212v	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt). Projectgebied (rood); uitbreiding WZC Wieltjesgracht (paars)

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de uitbreiding van WZC Wieltjesgracht. De werkzaamheden kunnen een bedreiging vormen voor eventueel aanwezig ondergronds erfgoed.

Naar aanleiding van de geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag binnen een vastgestelde archeologische zone, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt, werd een archeologienota opgemaakt. Op basis van dit bureauonderzoek werd nagegaan of een verder archeologisch traject met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of er een (gedeeltelijke vrijgave) mogelijk is.

Uit het bodemkundig/landschappelijk onderzoek blijkt dat het plangebied zich situeert op de rechterzijde van de lepere, buiten het alluvium.

Op basis van het bureauonderzoek kan geconcludeerd worden dat het archeologisch potentieel van dit projectgebied groot is. Het terrein kwam reeds in de tweede helft van de 13de eeuw, vermoedelijk nog voor 1285, binnen de stadsmuren te liggen. De bronnen maken bovendien melding dat zich reeds in de 13de eeuw een religieus complex ter hoogte van het plangebied situeert. Het gaat om het klooster van de Minderbroeders, in 1608 Minderbroeders-Recoletten genoemd. Het klooster wordt duidelijk afgebeeld op de oudste plannen van leper, daterend uit de 16de eeuw. Het complex is opgebouwd rond een kerk en 2 pandhoven. De Recoletten werden in 1797 gedwongen hun klooster op te geven, waarna het complex verkocht en geslecht werd.

Algemeen kan gesteld worden dat het bureauonderzoek wijst op de potentiële aanwezigheid van waardevol bodemarchief, dat zou kunnen leiden tot een belangrijke kenniswinst m.b.t. (laat)middeleeuwse stadsontwikkeling van Ieper en m.b.t. het ontstaan en de evolutie van kloosters binnen de middeleeuwse stadsmuren. Er wordt geadviseerd om de stap van de prospectie over te slaan en onmiddellijk over te gaan tot een vlakdekkende opgraving van de volledige uitbreiding (ca. 317,5m²).

2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project WZC Wieltjesgracht.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is (zie '1.2.2. in het verslag van resultaten). Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan immers afgeleid worden dat:

- Het plangebied zich ten oosten van de Ieperlee situeert, buiten het alluvium.
- Het terrein kwam reeds in de tweede helft van de 13de eeuw, vermoedelijk nog voor 1285, binnen de stadsmuren te liggen.
- De bronnen maken melding dat het ontstaan van het klooster van de Minderbroeders teruggaat tot de 13de eeuw. De kerk van de Minderbroeders zou reeds rond 1255 gebouwd zijn.
- De oudste cartografische bronnen tonen een vrij omvangrijk complex, opgebouwd rond 2 pandhoven.
- De Recoletten werden in 1797 gedwongen hun klooster op te geven, waarna het complex verkocht en geslecht werd. Het projectgebied situeert zich m.a.w. bovenop meer dan 500 jaar kloostergeschiedenis.
- Er dient rekening gehouden te worden met een eeuwenlange begraving op de site, o.a. in de pandgangen.
- Op de iconografische bronnen worden rond het kloostercomplex diverse geïsoleerde gebouwen afgebeeld.

3° de waardering van de archeologische site:

Het archeologisch onderzoek van het projectgebied kan potentieel leiden tot een belangrijke kenniswinst m.b.t. de (laat)midleleeuwse stadsontwikkeling van Ieper en het ontstaan en de evolutie van de kloosters binnen de muren van de stad.

Eventueel aanwezige archeologische resten dienen niet *in situ* bewaard te worden, maar moeten wel geregistreerd worden. Deze registratie kan gebeuren tijdens het vooropgestelde onderzoek, dat beschreven wordt in het hieropvolgende programma van maatregelen.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.

5° de bepaling van de maatregelen:

Zie programma van maatregelen.

2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.2.1 Impactbepaling

De geplande werken hebben betrekking op een perceel langs de Hoge Wieltjesgracht. Concreet gaat het om de uitbreiding van de WZC Wieltjesgracht. De uitbreiding voorziet in 12 kamers, 3 polyvalente ruimtes, 3 vergaderruimtes, bergingen en sanitaire voorzieningen.

De bodemingrepen betreffen enerzijds funderingswerken, anderzijds rioleringsleidingen. De fundering betreft een paalfundering met grondverdringende palen. Hoewel de diepte van de paalfundering pas gekend is na de studie van de stabiliteitsingenieur, kan gesteld worden dat de bodem in grote mate verstoord wordt.

Verder zijn onder de vloerplaat van de geplande uitbreiding en langs het bestaande gebouw rioleringsleidingen gepland naar bestaande verzamelputten.

Oppervlakte op te richten gebouw : 317,54 m²

Oppervlakte voor plaatsen riolering : sleuf : ca. 40 lm x 2,5 m breed = 100 m²

2.3.2.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- Landschappelijk bodemonderzoek:

Cfr. CGP 7.3:

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname.

Er wordt geadviseerd om geen voorafgaandelijk landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren.

Er wordt geopteerd om de landschappelijke context te analyseren binnen het kader van de vlakdekkende opgraving.

- Geofysisch onderzoek

Cfr. CGP 7.4:

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten.

Na overleg met de specialisten, blijkt dat het moeilijk is in te schatten of het terrein na de sloop van het gebouw, dat begin 21ste eeuw werd gesloopt, al dan niet 'scanbaar' zal zijn. Er dient ook rekening gehouden te worden met de vermoedelijke aanwezigheid van puinlagen met metaal-, baksteen- en/of betonresten, waardoor diepere muren 'gemaskeerd' kunnen worden. Rekening houdende met deze argumenten, wordt ervoor geopteerd om geen geofysisch onderzoek uit te voeren.

- Veldkartering

Cfr. CGP 7.5:

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek

Cfr. CGP 8.4 en 8.5:

Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Proefsleuven en proefputten:

Cfr. CGP. 8.6:

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In het geval van het projectgebied WZC Wieltjesgracht vormen de aard van de geplande ingreep en het groot archeologisch potentieel van het plangebied de hoofdargumenten om de stap van de prospectie over te slaan en onmiddellijk over te gaan tot een vlakdekkende opgraving.

De aard van de geplande werken heeft tot gevolg dat de volledige zone van de uitbreiding bedreigd is en *in-situ* bewaring hier onmogelijk is. Eerder werd aangetoond dat het archeologisch potentieel van de uitbreidingszone groot is en dat onderzoek mogelijk kan resulteren in een belangrijke kennisvermeerdering m.b.t. de stadsontwikkeling van Leper.

Bovendien dient opgemerkt te worden dat, ondanks de vele bouwcampagnes op deze site, nooit eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd is op deze hotspot binnen de laatmiddeleeuwse stadsmuren. Noch archeologen J. Termote, M. Dewilde (Agentschap Onroerend Erfgoed), J. Decorte (Archeo7) of projectbureaus hebben hier in het verleden archeologische waarnemingen gedaan. Dit wordt bevestigd door de CAI, die geen archeologische vindplaatsen binnen het plangebied situeert. Nochtans wordt door het coördinerend architectenbureau melding gemaakt van o.a. 'vestigingsmuren die onder de site lopen'.

Tenslotte dient gewezen te worden op het kosten/baten-element. Wanneer geopteerd zou worden voor een verkennend onderzoek in de vorm van proefputten of -sleuven, is de kans in dit dossier bijzonder groot dat na de afronding van het verkennend onderzoek toch een vlakdekkende opgraving voor de uitbreidingszone geadviseerd wordt. Binnen de huidige wettelijke procedure dient na de afronding van het verkennend onderzoek een rapportage uitgevoerd te worden, inclusief de opmaak van een archeologische nota. In de tijd waarin dit vooronderzoek (veldwerk en rapportage) wordt uitgevoerd en de daaruitvolgende nota wordt bekrachtigd, kan de geadviseerde zone reeds integraal opgegraven zijn en kunnen de geplande werken van start gaan.

Na afweging van de hierboven vermelde onderzoeksmethodes, wordt geadviseerd om over te gaan tot een vlakdekkende opgraving van de volledige uitbreidingszone (317,5m²). Het bureauonderzoek heeft geen argumenten opgeleverd, die een vervolgonderzoek overbodig maken.

De aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk: Bij de opstart van de werken dient een KLIP-melding gedaan te worden en nagegaan in hoeverre in de uitbreidingszone nutsleidingen voorkomen.
- nuttig: Er zijn geen argumenten om aan te nemen dat het terrein dermate verstoord is dat een opgraving niet nuttig zou zijn.

- schadelijk: Gelet op de aard van de werken, is eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd. Een vlakdekkende opgraving is, rekening houdende met het groot archeologisch potentieel van het projectgebied, de enige manier om de mogelijk aanwezige relictten efficiënt te registreren.
- noodzakelijk: Eventueel archeologische relictten zijn door de geplande werken bedreigd. *In situ* bewaring van deze sporen is, gezien de geplande werken, onmogelijk. Omwille van dit gegeven wordt een opgraving noodzakelijk geacht.

2.3.2.3 Programma van maatregelen

A. Afbakening

Het advies heeft betrekking op de uitbreidingszone, met een totale oppervlakte van ca. 317,5m². Deze zone wordt op Figuur 1 aangeduid in het paars.

B. Onderzoeksvragen

Wat de onderzoeksvragen betreft, staat de ingebruikname van het plangebied binnen de stadsontwikkeling van Ieper, in combinatie met het ontstaan en de ontwikkeling van het klooster van de Minderbroeders-Recoletten centraal.

Het onderzoek dient minimaal een antwoord te geven op onderstaande vragen:

Bewoningssporen, algemeen:

- Hoe is de stratigrafie van het terrein opgebouwd?
- Op welke hoogte bevindt zich de natuurlijke bodem?
- Wanneer werd het terrein voor het eerst in gebruik genomen voor bewoning?
- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Wat is de relatie van de sporen met de stratigrafie?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de relatie tussen de aangetroffen resten en de historische/iconografische bronnen? Zijn er sporen aangetroffen die kunnen gelinkt worden aan de historische gegevens, bijvoorbeeld het klooster van de Minderbroeders-Recoletten?
- Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site, eventueel ook over de materiële cultuur?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Ieper?

Bij het aantreffen van skeletten:

- Gaat het om begravingen *intra* of *extra muros* van het klooster?
- Zijn er aanwijzingen dat graven werden verstoord en / of geruimd?
- Welke datering kan aan de graven toegekend worden?
- Bevinden de begravingen zich op verschillende niveaus?
- Betreft het begravingen in volle grond, kisten, bekiste grafkuil,...?
- Zijn er elementen die kunnen wijzen op een begrafenisritueel (bijgiften, positie van het lichaam en ledematen, balseming...) en zo ja welke informatie valt hieruit af te leiden?
- Wat is het fysieke aspect van de eventuele funeraire structuren (kistvorm en -assemblage, grafkuil, grafkelders, grafstenen, knekelput ...)?
- Zijn er aanwijzingen voor een begraving met kledij of in een lijkwade?
- Welke post-depositionele processen kunnen waargenomen worden?
- Hoe is de bewaringstoestand (preservatie) en de volledigheid van de skeletten en aanverwante sporen?
- Welke conclusies kunnen worden getrokken uit de basisanalyse van de skeletten? Leeftijd, lengte, geslachtsverdeling, enz...
- Welke conclusies kunnen worden getrokken uit de analyse van de geselecteerde individuen? Paleopathologieën, traumata, voedingspatroon, enz...
- Wat is het wetenschappelijk potentieel voor verder onderzoek?

Bij het aantreffen van vestingssporen:

- Wat is de algemene vestingbouwkundige evolutie binnen de site?
- Hoe kaderen de vondsten binnen de algemene vestingbouwkundige ontwikkeling van Ieper?

C. Methode en Strategie

Voor de locatie WZC Wieltjesgracht wordt, omwille van voorgaande argumentatie, een vlakdekkende opgraving als meest geschikte onderzoeksmethode naar voor geschoven. Het archeologisch onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, zoals opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Het plangebied betreft een site met een complexe, verticale stratigrafie.
De oppervlakte van het geadviseerde terrein bedraagt ca. 317,5m².

Het vlak wordt aangelegd door een graafmachine met een tandenloze bak, steeds onder toezicht van minstens de veldwerkleider. Er dient rekening gehouden te worden met de aanleg van diverse vlakken.

Het staat de vergunninghouder vrij om te bepalen of de opgraving zal gebeuren in één of meerdere opgravingsputten. De omvang van iedere put/ieder vlak is dusdanig dat er een goed ruimtelijk inzicht is en dat alle plannen naadloos aansluiten tot één overzichtelijk plan van het hele terrein.

Wanneer skeletten worden aangetroffen worden deze vrijgelegd, schoongemaakt, gefotografeerd en beschreven conform de Code van Goede Praktijk (artikel 15.8, 4). Het vrijleggen en de registratie van de skeletten wordt minstens gecoördineerd door een fysisch-antropoloog.

De beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname ligt, conform de Code van Goede Praktijk, artikel 9.3, bij de veldwerkleider. In de opmaak van de raming wordt een stelpost natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie voorzien, die kan aangesproken worden indien nodig.

Wat de vondsten betreft, die in aanmerking komen voor conservatie, wordt de selectie gemaakt door de veldwerkleider, onder begeleiding van de erkend archeoloog. Doel van de conservering is het stabiliseren van kwetsbare vondsten in functie van duurzaam behoud.

D. Eindcriteria

De opgraving wordt als succesvol beschouwd, indien alle waargenomen archeologische sporen op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

E. Uitzonderingsmodaliteiten

De uitvoering van de opgraving gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk, eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog.

Criteria die gehanteerd zullen worden om te bepalen in welke situaties bepaalde onderzoekshandelingen alsnog niet uitgevoerd moeten worden zijn hier niet van toepassing.

F. Uitvoeringstermijn excl. skeletonderzoek

- Terreinwerk: 9 werkdagen (archeologisch team)
- Verwerking: 25 mandagen

G. Kostenraming excl. skeletonderzoek

- Veldwerk en verwerking: €39 185,00 excl. BTW
- Stelpost natuurwetenschappelijk onderzoek, excl. skeletonderzoek, en conservatie: €15 000,00 excl. BTW

Bij aanwezigheid van skeletten:

Hieronder wordt een richtprijs voor de opgraving en verwerking van 10 skeletten gegeven, vermits momenteel onduidelijk is of er skeletten bij de opgraving aan het licht zullen komen en indien ja, hoeveel er aan het licht zullen komen.

- Terreinwerk: €2450.00 (gecoördineerd door een fysisch antropoloog)
- Verwerking: €2178.00 (fysisch antropoloog, basisanalyse)
€1920.00 (junior-archeoloog: wassen skeletten, verpakken skeletten en administratie)

De veldwerkleider bepaalt in overleg met de erkend archeoloog het aantal skeletten, verder te onderzoeken d.m.v. een basisanalyse. Het aantal bedraagt minstens 5% van het totaal aantal vrijgelegde individuen en maximum 10%.

Opgelet:

Bij de opmaak van de kostenraming werd geen rekening gehouden met werfinrichting, afvoer van de grond, eventuele grondbemaling of deponeringskosten van de vondsten. Tenslotte werd geen rekening gehouden met een gefaseerde uitvoering of de inzet van OCE-begeleiding t.g.v. WOI-munitie.

H. Competenties

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen. Minimaal heeft hij/zij 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 3 maanden opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.
- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 maand opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de opgraving indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad leper in het bijzonder.

Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een aardkundige die minstens 1/5 van de duur van het veldwerk op het terrein aanwezig is. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de analyse van de bodemkundige/landschappelijke context en bij de interpretatie van sporen en structuren.

I. Risicofactoren

Er zijn geen specifieke risicofactoren.

Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk.

J. Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het onderzoek conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de opgraving worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt